

se pod koruny letitých smrků a borovic. Ano – jsme ve Stvořidlech. Není na Sázavě romantičtějšího a krásnějšího místa nad Stvořidla. Řeka tu vyšleává ukázkové peřeje a točí se bludištěm do hladka ohlazených žulových balvanů. Vodákům tak připravuje náročnou lahůdku. Při velkém spádu se totiž musejí pádly dost ohánět. Jinde řeka připraví dlouhé peřeje v místech, kde se zařezala mezi strmé stráně.

Pojmenování Sázava je poprvé doloženo v polovině 11. století (*flumen Zazoa „řeka Sázava“*): je odvozeno příponou *-va* od slovesného základu *sáza-* (z *praslovanské sadja-ti „sázet, usazovat se“*) a znamená „(řeka) sázavá, tj. usazující se, přinášející mnoho nánosů“.

Jménem Sázava byla až do 13. století označována též řeka Želivka, která má v našem kraji také své významné postavení. V 11. století se jméno řeky přeneslo na klášter, který na jejím břehu z podnětu sv. Prokopa, pozdějšího opata, založil kníže Oldřich.

Sázava nebyla vždy jen místem romantických pohledů, procházek a vodních sportů. Pradávní osadníci se na březích velké řeky usazovali z praktických důvodů. A také mnohem později lidem sloužila nejen jako zdroj obživy – rybaření, ale využívali i jiných zdrojů. Byla tu těžba písku, řada vodních mlýnů, papírny a také třeba vorařství. Množství hlubokých lesů k této činnosti přímo vybízelo, a tak se i po vodách Sázavy plavilo dřevo. Klády se plavily od Vilémovic, kde bylo na louce skladiště dřeva. Poslední dřevo se odtud plavilo v roce 1862. V Ledči byla veliká skladiště pod Hájem na místě zvaném Žákovna. Z města se poslední dřevo plavilo po velké větrné smršti, která zasáhla Leděčsko v roce 1929. Velkou změnu pro kraj a pro popularizaci řeky Sázavy i na jejím středním toku znamenalo vybudování dráhy na počátku 20. století. Na Leděčsko se šířil průmysl, kultura i rekreace. Především trampské (skautské) hnutí objevovalo tuto řeku i okolní krásnou přírodu. Někdy v těchto dobách si Leděč n. S. vydobyla libé přízvisko – Perla Posázaví.

Zmíněným rybářům skýtá Sázava nespočetná potěšení. Každý si tu podle libosti najde svůj způsob lovu. Třpytné peřeje i zádumčivé zátoky se starými olšemi, tam všude je bohatství ryb i zdroj zábavy vyznavačů Petrova cechu. Srdečně vás tedy zveme na Leděčsko, k nosné řece, abyste poznali mnoho krásných míst u Sázavy i nad Sázavou.

Text a foto: ok, Vladimír Skála

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

Husovo náměstí 60

584 01 Leděč nad Sázavou

Tel.: 569 721 471, 731 612 459

www.ledecsko.cz • e-mail: info@ledecsko.cz

Sazba a tisk: Nová tiskárna Pelhřimov, spol. s r. o. • www.ntp.cz

LEDEČSKO

řeka Sázava - fenomén kraje

Tento projekt, „Putujeme za krásami regionu Leděčska“, je spolufinancován Evropskou unií, a to prostřednictvím ROP jihovýchod.

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

ROP
Jihovýchod

